

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK” szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyíltér 1.50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VI. Évf.

Murska Sobota, 1927. december 11.

47. Szám.

A békrevízió a világ-politikában.

A folyó év ezen utolsó hónapját olyan válságos események töltik ki, melyek az európai politikának előre láthatólag hosszabb időre fordulatot adhatnak. Európa szempontjából legfontosabb figyelemmel lenni a három nagyhatalom: Anglia-, Franciaország és Németország kül és belpolitikájára, mivel ezek az irányadók a kis államok is ezekhez alkalmazkodnak.

Anglia, Franciaország és Németország nemsokára választani fognak a küzdelmek, amelyek a választásokat megelőzik minden esetre befolyásolják azt politikai irányzatot, melyet ezen államok úgy saját belső politikájukban, mint külpolitikájukban követni fognak.

Mind a három országban még körülbelül két évig lehetnek volna életképesek a mai parlamentek, azonban a mindegyre határozottabban fellépő és előre törekvő ellenzékek valószínűleg sokkal előbb kényszeríteni fogják a kormányokat arra, hogy a népek véleményét kikérjék, az ő ítéletüket meghallgassák.

Egyelőre legfontosabb az angol választások kérdése.

Angliában ma a konzervatív párt van uralmon, azonban ma már a párt maga is belátja, hogy uralmát tovább nem tarthatja fenn, részben azért, hogy a már három év óta huzódó szén kérdést megoldania nem sikerült, de még az Oroszországgal való szakítás is nagyban előmozdítja azt, hogy a munkásság ismét túlsúlyra jutott s az ellenzékkel egyesülve a konzervatív párt bukását előidézze.

Az angol választások után az egyesült királyságnak oly kormánya lesz, melyben a vezető szerep Mac Donald és Lloyd George kezében lesz s akiknek eddigi nyilatkozatait után már is bizonyos, hogy az új kormány kül-ső politikájában egészen új utakon fog haladni.

Lloyd George csak a minap tartott Canterburyban nagy beszédet, melyben kijelentette, hogy az angol kormány mostani poli-

POLITIKAI ÉLET.

Jugoslàvia felfogása a leszereléssel kapcsolatban.

Dr. Markovics Lázár, Jugoslàviának fűdelegátusa a leszerelési konferencián, ujságírók előtt kifejtette. Jugoslàviának a leszereléssel kapcsolatos felfogását. Nyilatkozatából röviden közöljük a következőket: Jugoslàvia ebben a kérdésben a kezdést a nagy hatalmakra bizza és Francia — meg Angolországhoz igazodik. Ha nézet eltérés merülne fel, akkor a francia felfogást tartja irányadónak. Jugoslàviának semmiféle támadó szándéka nincs, annál is kevésbé, mert katonasága még az ország védelmére sem elégséges. A jugosláv kormány nagyon örülne, ha leszállíthatná a hadsereg létszámát és ezt meg is tenné, ha a maga biztonságára nézve kellő garanciákat kapna. A mai balkáni viszonyok között azonban, egyelőre alig lehet ilyen garanciákra számítani.

Szovjetoroszország és Románi tárgyalása Bécsben.

Megbízható forrásból jelentik, hogy Bécsben fontos tárgya-

tívája háborúba viszi Európát. Ismét megerősítette a már egyszer elmondott állítását, hogy Európában ma 10 millió ember van háborús készültségben.

Majd a következőket mondja: „Nekem is volt valamelyes dolgom fegyverek, ágyúk, gránátok és gépfegyverek gyártásával. Tanulmányoztam a kérdést és kijelenthetem, hogy a mai fegyverek nemcsak számban, de romboló erőben is túl haladják a régiéket. Itt vannak ma mérgező gázok, a betegségeket fejlesztő bacillusok, a repülőgépek ezrei, a pusztítás riasztó hadserege. *Egész Európa az ördög katlanában forr*, pedig az új háború kitörése esetében az egész emberiség megröckszik a viharban.”

Igy beszél Lloyd George, ki ugyan ma még pártvezér, de legközelebb már miniszterelnök lehet. Magától értetődik, hogy mint miniszterelnök emlékezni fog ar-

lások folynak Szovjetoroszország és Románia között, melyeknek célja, hogy megegyezést létesítsenek a két állam között fenálló vijás kérdésekben. Legfőbb kérdés természetesen a besszarábiai kérdés. Állítólag Románi hajlandó lenne területi engedményekre is. Amenyiben a két állam követeinek bécsi tárgyalásai eredményre vezetnének, ennek igen nagy hatása lenne Románia kül- és belső politikai viszonyára, sőt Románia egész belső helyzetére különösen nagyhatással lenne.

A lengyel-litván konfliktus.

Genfből jelentik: Itt óriási feltűnést keltett Pilandszky tábornagy azon kijelentése, hogy ha a népszövetség tanácsának határozata nem lesz kielégítő minden tekintetben Lengyel országra nézve, akkor kiadja a mozgósítási parancsot Litvánia ellen.

A német birodalom képviselői azt kívánják, hogy Németország és Lengyelország tanácskozzanak a litván kérdés megoldásáról.

ra, amit, mint pártvezér mondott.

Mac Donald pedig rá mutatva a veszedelmek kiinduló pontjára egy fontos beszédében a következőleg nyilatkozott:

„A békeszerződéseket revideálnunk kell és újból igazságot kell tennünk ott, ahol igazságtalanságok történtek. Várjunk azonban a revízióval, amit Genf olyas valamit produkál, ami a háborút egyszer s mindenkorra lehetlenné teszi. Nem lehet ezeket a szerződéseket fentartani két generáción keresztül anélkül, hogy háborúba ne vigyük a világot.”

Minden egyes államnak tehát arra kell törekednie, hogy a saját hatáskörében hártson el minden akadályt az állandó béke útjából. De a leggyűlösebb gond a Népszövetségre hárul, amelynek feladata, hogy az összes felgyűlemlett éles ellentéteket az igazság fegyverével gyökeresen irtsa ki. Pr. M.

Amerika a szovjet javaslatról.

Borah szenátor a szenátus külügyi bizottságának ülésén úgy nyilatkozott, hogy véleménye szerint a genfi szovjet delegáció őszinte szándékkal tette meg leszerelési javaslatát, azonban leszögezi, hogy javaslat megvalósítása teljes lehetetlenség. Az indítvány mindamellett elismerésre méltó.

A jugosláv delegáció éles kritikája a genfi gyűlésen.

Markovics Lázár jugosláv delegátus a leszerelési bizottságban éles kritikát gyakorolt a bizottság működése ellen. Szerinte azok a biztosítékok, melyeket a Népszövetség nyújt, megbecsülésre méltók ugyan, de nem elégségesek. A népek biztonságát különböző garanciákkal kell biztosítani, épen azért kötötték meg a francia-jugosláv szerződést is. Jó volna, ha ezt Olaszország is aláírná!

Francia és Olasz tárgyalások.

Francia és Olaszország között tárgyalások indulnak meg, melyek szerint Franciaország azt kívánja, hogy az Olasz kormány hagyjon fel francia ellenes politikájával s ne törekedjék a Balkánon vezető szerepre.

Berlini jelentés szerint a francia kormány Mussolinivel a Földközi tengeri és a Délkelet-európai kérdésekről fog legközelebb tárgyalni.

Románia miniszterelnöke nem fogadja el a parasztpárt feltételeit.

Bratianu miniszterelnök és Maniu Gyula a nemzeti parasztpárt vezére tanácskozás folytattak, mely nem vezetett eredményre. Maniu követelte a parlament azonnali feloszlását és tiszta választásokat. A kormány e feltételeket nem fogadta el s így a tárgyalások végképen megszakadtak.

A magyar-román birtok per a népszövetség ülészakának végén kerül tárgyalásra. A Népszövetség ülésin Magyarországot gróf Apponyi Albert fogja képviselni.

A genfi leszerelési konferencia.

A leszerelési konferencia előkészítő bizottsága negyedik ülészakát London elnök nyitotta meg ünnepélyes keretek között. Az elnöki megnyitó után szólásra jelentkezett Litvinov orosz helyettes külügyi népbiztos.

Angol nyelven hosszasan magyarázta, hogy a Népszövetség minden eddigi munkája meddő volt és egy lépéssel sem vitte előbbre a leszerelési problémát.

Azután felolvasta a szovjet kormány 14 pontból álló leszerelési programját, mely minden haderő, úgy a szárazföldi, mint a tengerészeti és légi haderő teljes és végleges megszüntetését, a katonáskodás eltörlését, az erődítmények elpusztítását és egyéb hasonló intézkedéseket követel. A konferencia résztvevői az orosz népbiztos ezen nyilatkozatait mosolyogva fogadták.

Végül, a nagy beszéde után az orosz népbiztos határozati javaslatot olvasott fel, amelyben kifejti, hogy: tekintettel arra, hogy a mai fegyverkezés, mely egyre nagyobb méreteket ölt, az államokat elkerülhetetlenül fegyveres konfliktusba fogja keverni, a munkásságot és a parasztságot kiragadja békés foglalkozásából, — továbbá, hogy a fegyveres haderő a nagy államok kezében eszköz lesz a kis országok és a gyarmatok népeinek elnyomására; — hogy tehát a népek békéje biztosítható, minden fegyverkezés

megszűnjék és minden hadi eszköz elpusztítható.

Végül indítványozza a szovjet népbiztos, hogy legkésőbb 1928. május hónapjáig leszerelési konferencia hívassék egybe, mely az orosz programot megvitassa s azt meg is valósítsa.

A konferencia tagjai a határozat felolvasása közben már nyíltan nevettek.

Bezárólag Litvinov bejelentette, hogy a szovjet kormány Lengyelországhoz jegyzéket intézett, de egyúttal a litván kormányhoz is komoly figyelmeztetéssel fordult, s lelkére kötötte, hogy béküljön ki Lengyelországgal és vessen véget a hat éve tartó hadiállapotnak, mely veszélyes mindkét államra és súlyos következményekkel járhat.

Ezt a kijelentést a delegátusok már komolyan hallgatták meg.

Politikai szemle.

Mivel a parlamentnek szünete van, a politikában izgalmasabb események nincsenek. A képviselők jobbra haza utaztak s most csakis a bizottságok tartanak üléseket.

Az adó egységesítési bizottság munkában van, de a többi bizottságok is felveszik a munkát, hogy az összeülő parlamentnek legyen majd anyaga a tárgyalásra.

Sokat foglalkoznak politikai körökben ujabban azzal az eszmével, hogy a radikális párt és a szlovén néppárt egy közös parlamenti klubban egyesüljön.

Erről az egyesülésről már a parlamenti klubok megalakulásakor is szó volt, de akkor különböző okokból elmaradt, most azonban mindkét félben sokan vannak akik elérkezettnek látják az időt az egyesülésre.

A szlovén néppárt körében azonban még vannak akik azt hangoztatják, hogy az egyesüléssel még várni kell, habár sokáig már nem fognak késlekedni.

A kormányt most leginkább a központi igazgatásról szóló törvény, és a községi törvény meghozatala foglalkoztatja. Ez utóbbiban lesz szó a tisztviselők képzettsége, magválasztásuk módjáról és továbbá a községi közigazgatás ellenőrzéséről. E tekintetben már is vannak nézeteltérések a kormány tagjai között, de előre láthatólag ez irányban a parlamentben is majd nagyobb vitákra lehet számítani.

Sajnálatos értesülünk arról, hogy Dr. Markovics Bogdán pénzügyminiszter megbetegedett s orvosi tanácsra két havi szabadságra megy. Helyettese Dr. Spahó Mehmed kereskedelmi miniszter lesz.

Epedés.

Ó, hogy szeretem hajnal arcom
S egy mosolyért meghalok Érted,
De újra életre támadok,
Hogy megint égő vággyal éljek!
Szerelmem hajnalán ébredt,
De vége nem lesz soha, soha!
Szívemben élsz, lelkemben ragyogsz,
Te a legszebb s legüdébb „Rózsa”!

Enyém soha nem lehetsz tudom,
De Téged feledni nem lehet;
Távolból száll hozzád sóhajom
S bucsút intek Neked — Ég veled!
Ó, mégis megint vissza térek,
Csakhogy lássalak újra Téged,
Órákhozat el-el néztelek,
S rabbá tegyem Erted lelkemet!

Számomra Te vagy: Élet és fény...
Előitem egy szent, egy magasztos,
Ki felettem a magasban élsz —
Lenn én szegény, vándorló lantos...
Elcsüggedek, reményem elhagy,
Mert azt hiszem, dalom megveted,
De csak egyszer mosolyogj felém:
Érted száz kint szenvedek!

Szeretlek, szeretlek örökké
S nem kérem viszont szerelmedet,
Meghalok gyáván és lemondva,
Mint hogy bizony elveszítselek.
Igy nem tudva gondoltál-e rám?
Te nem tudod, szeretlek-e? —
Igy várlak egy élet alkonyán...
Szerelmem lángjában elége.

GÁLOSSY JÓZSEF.

HIREK.

— Hiba kiigazítás. A predanovci-szini előadás műkedvelői nem gyermekek, hanem ifjak, neve »Moč uniforme.«

— A királyi család örvendetes eseményt vár. Az udvarhoz közel álló körök szerint Ófelsége Mária királyné örvendetes családi esemény előtt áll. A királyi pár második gyermekének születését január közepére várják.

Foglyok az orosz sikon

(Egy v. h. fogoly szavai nyomán.)

Írta: GÁLOSSY JÓZSEF.

Ideggyilkoló merev egyhangúság tespedt a hóborította nagy orosz sikon s mint valami sötét gyász-szalag, kigyózott rajta fel az Ural felé a foglyokat szállító orosz vonat.

Végtelen fehér mezők a szemhatáron, itt-ott rajta elenyésző picike foltok — élettelen madarak, melyek megfagytak a negyven fokos hidegben.

A fogoly-vonat egyik kocsjában harminc német katonát volt; mind daliás szőke fiúk, Rajna-mellékiek. Mőgöttük a büszke szép hon s győzelmes csaták emlékei, előttük az idegkínzó bizonytalanság — talán Szibéria s a rettenetes orosz tél... Éles, csonthasogató levegő járta át a kitört ablaku kocsi belsejét és leheletük nem volt elég arra, hogy melegséget áraszon benne.

A harminc német fiú össze fogott és apró ruha darabokból befoltozták a hiányzó ablak üvegek helyét. A vérfagyasztó hideg alig szűnt, de a harminc katona nem csüggedt el. Polytoton mozogtak, lábukkal a padlózaton doboltak, mire figyelmes és dühös lett a fogoly-őrség parancsnokló tisztje.

A német katonák haza gondoltak a szép Rajna-partra és szívükből kisugárzó a honszeretet melege, ajkuk pedig halkán dudolta:

„Die Wacht am Rhein”-t (Az őrség Rajna mellett...)

Az orosz tiszt kancsukát ragadott, közéjük ment és végig vert rajtuk, mint az utálatos kutyákon szokás.

A Rajna őrei, a Lengyel mocsarak hősei összenéztek és néma pillantásaikból megértették egymást... A tisztet megragadták és a rongyfedte aklakon át kilökték a havas síkra, hol az emberkínzó kancsukát örökre kezébe szorította a halál fogyasztó lehelete.

A németek kocsját kikapcsolták a következő állomáson és elkisérték őket a katonai törvénytörés fogházába.

— Kik voltak a bűnösök? — kérdezik tőlük a hadbírák.

— Mind azok voltunk — mondják a szőke németek.

— Nem igaz! Mondjátok meg, kik voltak s a többi bántatlanul szabad lesz.

— S mi lesz a tettesekkel?

— Meghalnak!

— Ha egynek meg kell halni közzük, mi mindnyájan meghalunk azért az egyért, de áruló nem lesz közöttünk! — mondották egyforma érzéssel, egyöntetűen a német katonák.

Ugy gondolták, hogy ott is a házáért halnak meg és meleg kebelük ott estek el gyilkos orosz golyóktól mind a harminc a Rajna hősei.

Ilyenek voltak a nagy császár katonái.

Ott történt szintén az orosz sikon a következő eset.

Fogoly szállítmány érkezett a városba, tulnyomó részben csehek s még magyarok. Éjszákára egy rendezetlen kaszárnyában szállásolták el őket pihenőre.

Reggel egy törzstiszt egy osztag szuronyos katonával lehajtatta őket az udvarra. Ott kettős sorban négyszögbe állították fel őket, egy helyen a sorf megszakítva, mely a be s ki járó kaput képezte.

Idegmereszítő rémlet futott végig a foglyokon: talán megtizedelik őket?

A törzstiszt az osztagnak egy részével a négyszög közepére állott s kérdezte:

— Katonák, van közöttetek valaki, aki tud oroszul, vagy németül? Ha van, az lépjen elő!

Egy cseh őrmester előlépett a sorból.

— Én tudok — mondotta.

Szuronyos katonák két foglyot kísérték eközben oda s be a négyszög közepébe; az egyik cseh volt a másik magyar.

A törzstiszt újra az előlépett fogoly felé fordult e szavakkal:

— Őrmester, e két katona megszőkött a táborból, ahol rendes helye és jó kosztja volt. Népünknek sok kelemetlenséget okoztak ezután, mert koldultak tőlük, legtöbbszörre pedig megrabolták őket. És mielőtt még elvinnék a kiszabott, méltó büntetésüket, azelőtt mindegyik megkapja itt a kijáró előleget — huszonöt botot. Magyarázza ezt meg a többi foglyoknak és mondja meg nekik, hogy az ilyen rendellenes tetteiktől óvakodjanak, különben ők már ennek kétszerese, az ötven bot alól kinem menekülnek.

Az őrmester csehül elmondta ezt a foglyoknak, azok között pedig volt, aki magyarra is áttudta fordítani.

Ezután egy pokrócot terítettek a négyszög közepére és megkezdődött az elremitő büntetés.

Négy orosz katona — először a cseh került sorra — lehuzta a büntetett foglyot a pokrócra s lefoglalt kezzeit, lábait. Kissé távolabb őt megtermett orosz állt, mindegyiknek kezében egy jókora szívós kőényfa-bot.

Most vezényszóra — egymástól pár lépés távolban — megindult öt orosz és különféle, csipős izü megjegyzéssel végig vert a cseh alsóájo.

Az erdő dühödt fenevadja nem üvöltött jobban, kétségbe esettebben, mint e megkínzott ember. Hiába! Az öt orosz még négyszer elvonult mellette, nagy csizmáikban lassu, nyomós ütemben dobogva és mindegyik leadta a maga öt ütését. Talán egyik, vagy másik kissé megfágyulva s aszerint meglágyítva a maga ütését is. Szegény embert mégis úgy vonszolták el onnan.

Következett a magyar katona.

Az öt orosz dühösen leadta első ütését. (A magyarra jobban haragudtak.) A fogoly nem adott hangot, rettenetesen vakmerőséggel tűrte az ütéseket.

— Nem ciacogsz, égér?! — mondta csipősen az egyik orosz. — Megkezdődött újra és újra, még dühösebben.

Megkapta mind a huszonötöt, de hiába, hangot nem tudtak kicsalni belőle. Magyar volt, inkább meghalt volna!

Felugrott, letisztelt az orosz törzstisztnak, ki megbámulta őt. Azután elvezették mind a kettőt.

Valami sajátos, nemes önértet büszkévé tette a magyar foglyokat: hiába! magyar volt ez is, s azt a csodás nimbuszt, mely körül ragyogta a magyar katonát, mely még a megszűnt orosz pusztákon is oly sok dicső tettet regélt rólak — mégsem gyalázta meg!

— A király nem tölti Zagrebben a telet. Egyes lapok azt a hírt közölték, hogy a király a telet Zagrebben fogja tölteni. Most legújabbán az az értesülés terjedt el, hogy a király csak tavasszal jön Zagrebba s akkor hosszabb időt fog itt tölteni.

— A berlini gyors vonat és egy teher autó összeütközése. Borzalmas szerencsétlenség történt Bitterfeld közelében. A berlini gyorsvonat bele ütközött egy teher autóba, a melyen ezer liter benzín volt. A benzín felrobbant, a soffőr és a kísérők elevenen elégték, a mozdony vezető és a fűtő súlyosan megsérültek. A szerencsétlenséget a pályáról okozta, mert későn eresztette le a sorompót.

— Dramatični odsek „Sokola“ v M. Soboti. Premijera „PRI BELEM KONJIČKU“ burka v 3 dejanjih s petjem, se vrši dne 14. decembra 1927. točno ob 8 uri zvečer v kino dvorani Dittlich.

— Egy udvarló és két nővér regénye. Regénybe illő szerelmi történet játszódott le Budapesten az Akácia u. 4. sz. háza előtt. Veszely László kereskedőségét már régen udvarolt Sallai Rózsi szobalánynak, sőt már el is jegyezte a leányt. Ujabbán azonban a leány nővére, Borbála tetszett meg neki, akit el is csábított. Most Sallai Borbála azt követelte Veszelytől, hogy nővérel szakitson s őtet vegye el. A fiatal ember erről hallani sem akart. Ezért Sallai Borbála vett egy üveg marólugot s a fiatal embert a boltból kihívatta s üveg tartalmát Veszely szeméjébe öntötte, mely annak arcát s egyik szemét összeégette. A fiatal embert kórházba vitték, állapota elég súlyos. A merénylet után Sallai Borbála agy villamosra ugrott, azon elment az összekötő vasuti hidra s onnan a Dunába ugrott. A közelben tartózkodó hajósok kimentették a jeges vízből. Sallai Rózsi csakhamar értesült nővére öngyilkossági szándékáról majd völegénye sorsáról s így már most ő is elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Ő pedig a Margit hídnál vetette magát a Dunába, ám az ott posztoló mentő őrség őtet is kimentette. A leányokat is először kórházba vitték, onnan a rendőrségre, a hol sirva borultak egymás nyakába. Veszelyt a kórházban ápolják.

— Negyvenhét évi súlyos börtön. Még 1925. április 19.-én Suszufovics Musztafa arnanta katona Petrovaradinban három katona tisztet agyonlőtt. A hadbírótság ezt a katonát negyvenhét évi és tíz hónapi súlyos börtönre ítélte el már egyszer, de sikerült a gyilkosnak kivinnie, hogy ügyét újra tárgyalják. Azzal védekezett, hogy semmire sem emlékszik, teljesen ittas volt s tettét szánja-bánja. Ujra elítélték negyvenhét évi súlyos börtönre, de ily összbüntetést a katonai büntető törvénykönyv nem ismer, azért a büntetést husz évre szállították le.

— Százöt évig élt. Bajsán most halt meg Zselje Ivanov bolgár kertész 105 éves korában. Beteg sohasem volt. Nyugodtan megvacsorázott, lefeküdt, rosszul lett s egy óra múlva meghalt.

— Megőrült és beleőrült szerelmi csalódásába egy leány. Olmützből jelentik a következő tragikus esetet. Grosz Elvira tizenhét éves eláruló leány beleszeretett egy bankhivatalnokba. Egyszer együtt megjelentek egy táncmulatságon, hol a bankhivatalnok nemcsak szerelmesével, hanem később mással is táncolt, különösen egy fiatal tanító nővel. Nem tudni aztán, hogy éjszaka mi történt a leánnyal, de reggel, mikor szülei benyitottak szobájába, teljesen megöszülve találták ágyában. Felébresztették s mikor a tükörben meglátta hófehér haját nagyon megdöbbent. Egykedvűlett, egész nap nem szólt semmit senkihez, este azonban erősen dühöngeni kezdett, tört, zuzott, megőrült. Az elmeháborodott leány állapota oly súlyos, hogy gyógyulásához nincs remény.

— Ágyúval löttek egy fogházra. Szófiából írják: Itt titokzatos eset történt. A tüzéségi gyakorló téren gyakorlat volt. Egyszer csak két tüzer egy ágyút a közeli fogház épületre irányított s belelöttek a fogház falába. A vezető tiszt látta, hogy a dolog szándékosan történt, oda ugrott s revolverével mind a két katonát lelőtte. Az egyik katona rögtön meghalt, a másik súlyosan megsebesült. A nyomban megindított vizsgálat szerint a feltevés az, hogy a merénylők komitácik voltak s így akarták a fogházból az ott levő nagy számú foglyot kiszabadítani. Az ágyú lövés nem ölt meg senkit sem.

— Repülőszerencsétlenség Szegeden. A szegedi kereskedelmi repülő téren egy kiváló pilóta Orosz Béla felszállt motorjével Balog Istvánnal. Midőn leszálltak, Orosz Béla elvettette a távolságot s a gépkerekei egy gémes kutágyába akadtak, minek következtében a gép lezuhant s a két pilóta igen súlyosan megsebesült. Orosz haldoklik, Balogh talán még megmenthető.

— Egy százszoros rablógyilkos. A bécsi rendőrség a napokban elfogta Kriokapics Dusan montenegrói főlkelő vezért, aki 1918—1923-ig több mint száz rablást és gyilkosságot követett el a montenegrói határ szélén. A jugoszláv rendőrség már régóta kereste, de sikerült neki 1923-ban Rómába szöknie, honnan tovább szervezte a montenegrói felkelést. Majd innen Párisba szökött s itt a nemzetvédelmi szövetségtől utlevelet szerzett s eljutott Bécsbe. Itt most letartóztatták és beszállították a bécsi országos bíróság fogházába.

— Muraközben szlovén lesz a tanítási nyelv. Muraközben most élénk beszéd tárgyát képezik azok a hírek, hogy Muraközben állítólag már 1928. január 1. től kezdve szlovén nyelven fognak tanítani s szlovén lesz a közigazgatás nyelve is. A „Bácsmegeyi napló“ tudósítója megkérdezte ez ügyben Dubenik Stefánt, Muraköz kormányzóját, kinek erre vonatkozó nyilatkozatából adjuk a következőket: A kormányzó kijelentette, hogy a politikát a közigazgatásba bele vinni nem szabad, mert igazságosan csak úgy működhetik a közigazgatás, ha politika mentes. Ha területi beosztás így

marad, vagyis ha Muraköz a szlovén oblaszhoz fog tartozni továbbra is, akkor úgy az iskolákban, mint a közigazgatásban a szlovén nyelv lesz a kötelező. A területi beosztás megváltoztatása a parlament dolga.

— Ford autókirály ajándéka. Szabó Mariska aradi hivatalnok leány még a nyáron levelet írt Amerikába, Detroitba Henri Fordnak a világhírű autókirálynak. Az autókirály válaszolt az aradi leánynak, azután többször is válaszoltak levelet. Végre most egy ötszáz dolláros csekk érkezett Aradra Szabó Mariska címére, mely küldemény nem kis meglepetést keltett. Az aradiak közül most sokan kíváncsiak, hogy miképpen lehetett Fordra annyira hatni, hogy ily nagyon kedvező választ adott.

— A román hadbírótság ítélete. A kolozsvári hadbírótság Lovász Böke urileányt, — ki gróf Zichy Tivadar egyik gazdatisztjének lánya, — egy hónapi börtönre ítélte, mert bluzán magyar irridenta jelvényt viselt. Följelentője egy román kapitány volt. Lovász Böske azonnal megkezdte büntetése kitöltését.

— Letartóztattak egy orosz herceget. Szkopljéből írják: A rendőrség letartóztatta Csorgyujszki Kerém bég Rataj orosz herceget, ki hamis ujságíró igazolvánnyal utazott Délszerbiában. A herceg valamikor lovastiszt volt, majd a háborúban megsebesült. Most ügynökkösködött s nagy lábon élt s hogy a vasuton olcsón utazhasson, hamis ujságíró igazolványt használt. Ügyében most a rendőrség nyomoz.

— Hamis hír egy hajóról. Az »Izabrane« jugoszláv oceanjáró hajóról az a hír terjedt el, hogy elsülyedt. Most a hajó kapitánya Balabusics Nikola táviratozott Buenos Airesből, hogy a hajó szerencsésen oda érkezett, semmi baj nincs. A hamis hírt olasz hajós társaságok terjesztették.

— Képtávirat. Amerikában lázasan dolgoznak a képeknek távirati uton való továbbításán. Ezt a technikai csodát tudvalevőleg már megoldották, most csak azon dolgoznak, hogy a képtáviratok ép oly gyorsan és pontosan utjussanak egyik városból a másikba, egyik világrészről a másik világrészbe, mint a táviratok. Így majd aztán a nagy eseményeknél szereplő személyek arcképei, izgalmas események, katasztrófák stb. fényképei is szemlélhetők lesznek az ujságokban.

— Két pilóta lezuhant és szörnyethalt. A petrovaradin repülőparancsnokság hivatalosan egy borzalmas repülőszerencsétlenségről számol be. November huszonnyolcadikán a mosztári repülőtéren egy repülőgép Vidojevics Blagoszláv alörmmesterrel, ki okleveles pilóta és Korenyák Jakab megfigyelővel, ki mechanikus közkatona, felszállott gyakorlatozás végett. Valami elemi hiba folytán a gép kétszázötven magasságból meredeken lezuhant. A gépnek mindkét utasa szörnyethalt, a gép a földbe furódott s teljesen tönkrement.

— Egy francia tengeralattjáró hajó veszedelme. Malorca sziget magasságából a Morse nevű tengeralattjáró jelenti, hogy kormányja eltörtött s

ezért vész jeleket adott le. Egy kábelgőzös és még két más mentő gőzös indult el Tulonból a Morse segítségére. A francia tengerészeti hatóság jelentése szerint a Morse legénysége nem forog éleveszedelemben.

— Kétezer fegyenc lázadása New-yorkból írják: A kaliforniai Foulton város fegyintézetében az amerikai ünnepek miatt a fegyenceknek könnyítéseket adtak, amit azok arra használtak fel, hogy fellázadtak. Mrgtámadták az örököt, összekötötték őket s ki akartak tőni a fegyházból. Elvágták a telefon drótokat, de azért az igazgatónak sikerült a rendőrséget értesíteni. A kétezer fegyenc és a rendőrség között harc folyik s már a katonaság is gépfegyverekkel avatkozott be a lázadás leverésébe. A lázadók a fegyházban eltorlaszolták magukat.

— Az új esztergomi érsek. Budapestről írják: Nagy feltűnést keltett Magyarországon, hogy a pápa Serédy Jusztinián, egyszerű bencés szerzetest ültette az esztergomi hercegprimási székbe. A hivatalos értesítés már meg is érkezett Esztergomba. Az új primás egyszerű iparos család gyermeke, de most a legkiválóbb egyházi jog tudósok egyike. A pápa még ebben az évben bíborossá avatja az új főpapot.

K I N O

v MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 11. decembra
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

**Priznaj da
si kriva!**

Film u 7 činova

Dramatske snage i pri-
rodnih ljepota!

VSTOPNINA: Gornje lože
12 Din., spodnje lože 10 Din.,
in II. prostor 5 Din.

Lastnik kina

GUSTAV DITTRICH.

Eladó

jó karban levő malom 1 hold földdel és e következő felszereléssel: 11-es hengerek Ganz gyártmány, egy sima hengerek Metz gyártmányu és egy pár kő 36 zolos. Bővebbet PREKMURKÁ TISKARNÁBAN M. Sobota.

TORMA.

A nagyapó unokájával kiránduláson van a hegyen.

A nagyapó így szól kis unokájához:

„Nézd csak kicsikém, mily gyönyörű ott lenni minden!”

„Nagyapó! Hát akkor minek jöttünk mi ide fel?”

* * *

„Nézze meg az ember! Miért dugdosod mind a szilva magot a nevelő néni zsebjébe?”

„A nevelő néni mindig azt mondja, hogy nem szabad seholy sem szemtelni.”

* * *

Egy faluban volt egy Ádám nevű suszter.

A káplán úr tanította az iskolában, hogy Ádám vétett, ki lett utasítva a paradicsomból stb. A következő órán a többiek között következő kérdést adja fel:

„Hol van most Ádám, még most is a paradicsomban van? Ki tudja szépen megmondani?”

„Én tudom, tisztelendő úr! Jelentkezett egy kis maszatos: Láttam ma reggel, elment a vásárra csizmát árulni.

KÖZGAZDASÁG.

A zágreni kivándorlási hivatal jelentése. A zágreni kivándorlási hivatal most tette közzé 1927. év első feléről a kivándorlási statisztikát. — Ebből megtudjuk, hogy a jelzett időben összesen tizenötezer ember hagyta el az országot. A kivándorlók legtöbbször Amerika vonta el, ezekbe a tengerentúli országokba 10.696 ember ment. Az idei szám aligha fog a tavalyinál nagyobbra növekedni. — Legtöbben 4217 mentek Kanadába, utána sorban Argentina, az Egyesült Államok, Brazília, Ausztrália, Uruguay, Chile s a többi amerikai latin állam, majd Újzéland 77 emberrel, Délafrika 8 kivándorlóval következik. — A legtöbb kivándorló földmunkás, (7968); — a többi szakmunkás, míg 90 szabadfoglalkozású, — ezerkilencven pedig nem dolgozó családtag. Horvátország és Szlavónia után a Vajdaság adta a legtöbb kivándorlót, azután következtek a többi országrészek. Nemzetiség szerint: SHS nemzetiségű 7030, Német 1767, Magyar 674, Cseh 163, román 103 kivándorló. — A kivándorlás oka gazdasági természetű. 3116 kivándorló hagyott itt birtokot, a többinek nem volt semmije sem. 1015 egyén San Paolo állam költségén ment kávéültetvényekre. — Ugyan ezen idő alatt visszatért a tengerentúli országokból 1898 ember, köztük

száznegy magyar. — Sokat deportáltak, mert törvénytelen uton jutottak Amerikába.

Adófizetés a postatakarék utján. A beográdi kereskedelmi kamara átiratot intézett a postatakarékpenztár vezérigazgatóságához, melyben kéri, hogy lépjenek érintkezésbe a pénzügyminiszteriummal, hogy az állami adókat a jövőben a postatakarékpenztár utján lehessen befizetni. Ezzel az eljárással az adófizetőket sok várakozástól és kellemetlenségtől kimélnék meg. — Van esemény arra, hogy az adófizetésnek ezen módját már a jövő évre elrendelik.

Az új lakástörvény végrehajtási utasítása. Az új lakástörvény szerint az összes peres lakásügyek a járásbíróhoz tartoznak, mivel a lakásbírók november 1. én megszűntek. Az új lakástörvény értelmében a háztulajdonos minden lakónak felmondhat tekintet nélkül arra, hogy a lakó az előbbi törvény értelmében védett személye vagy sem. A felmondás három hónapra is szólhat, illetve február elsejére, de a törvény minden lakónak megadja azt a jogot, hogy lakását május elsejéig megtarthassa. Tehát május előtt senkit a lakásából kitenni nem lehet, csak ha bevan bizonyítva, hogy a lakónak már van másik lakása. November 1. előtt felmondott lakás bérét legfeljebb a bérösszeg egy negyedével szabad emelni. Május elsejével minden korlátozás megszűnik s a háztulajdonosok szabad rendelkezési joga be áll.

Szerkesztői üzenet.

V. K. C. Mivel azt kívánja, hogy az aneroidja, ne a tengerszínre vonatkoztatott légnyomást mutassa, hanem a valóságos légnyomást, akkor az aneroidot újból kell beigazítani az illető hely magasságára. Megközelítőleg ez úgy történik, hogy térképről lenézi milyen magasan fekszik a község, ahol lakni tetszik, avagy ha van még valahol három szögellési magasság jelző, a magyarok a volt mura-szombati járás több helyén állítottak fel ilyen igen pontosan kimért magasságokat, menjen aneroidjával fel a létrán és a mutatót ott a csökkenő irány felé annyi milliméterrel forgassa ahányszor megvan a 10.5 méter abban a magasságban, amelyben aneroidja a tengerszín fölött lóg.

Vsakovrstne sirove
k o ž e

k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

ÁLLANDÓAN KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24.-
Zsir " " 23-28
Háj " " 26.-
Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mészárszékben MURSKA SOBOTA.

Iščem

pridnega mlinarja
oženjenega, za večji mlin v Prekmurju,
za delo na procento. Stanovanje v hiši.
Izvé se v Prekmurski tiskarni v
Murski Soboti.

Jobb, szebb, olcsóbb és tartósabb

butort kaphat kézimunkából, mint gyári munkából. Bámulatos olcsón, izléses kivitelben, legmodernebb butor állandóan raktáron. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül NEMECZ JÁNOS kereskedésében és a készítőnél,

Fliszár József

műasztalosnál

Murska Sobotán.

Nem kell gyári butor, ez szebb, olcsóbb és tartósabb! Kész érc, kemény- és puha fa koporsók állandóan raktáron.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA december 9.

100 kg.	Buza	Din.	290—305
»	Rozs	»	300—
»	Zab	»	225—
»	Kukorica	»	200—225
»	Köles	»	225—
»	Hajdina	»	350—
»	Széna	»	50—60
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	75—100
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	1800—1900

BENKO: december 9.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	8—	9—	10—
Üsző	7—	7-50	8-50	9—
Tehén	4—	5—	7—	8—
Borjú	—	—	10—	12—
Sertés	. . . . . 17— 17-50			
Zsir I-a	. . . . . 23— 28—			
Vaj	. . . . . 30—			
Szalonna	. . . . . — 24—			
Tojás 1 drb.	. . . . . 1.50			

Pénz.

1 Dollár	= Din.	56.70
1 Pengő Budapest	= »	10.—
1 Schil. Bécs	= »	7.99
1 Kor. Praga	= »	1.67
1 Lira	= »	2.46
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpokupujete vase potrebscine za zenitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika záloga i zbera v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfite in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilikai náca.

Velika záloga zenszki krscsákov i rázno traletno i drobno blágo.

Szolidna posztrózba! Niszike ceno!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blágom
MURSKA SOBOTA

Glávni trg. Bergerova hisa

NEMECZ JÁNEZ

vaskereskedő,

MURSKA SOBOTA

árusít bámulatos olcsó áron:

tűzhelyeket,

kályhákat,

mezőgazdasági gépeket,

Urania írógépeket,

Kayser varógépeket

házi valamint ipari célokra. Fényes darabos kőszén állandóan raktáron.